

Kuopion ja Siilinjärven ev.lut. seurakuntien lehti

KIRKKO & KOTI

30.10.2024 / 10 / kirkkojakoti.fi

Marraskuun
tapahtumat
liitteessä!

Olli Herman ja isyyden ilot

sivu 12

Liiallinen
kiltteys
kostautuu

sivu 6-7

Seurakunnan
ensimmäiset
vauvakutsut

sivu 8

Mitä on
työpaikka-
ostrakismi?

sivu 4

PÄÄKIRJOITUS

Minna Siikaniva
päätoimittaja ja viestintäpäällikkö
minna.siikaniva@evl.fi

Median myrsky

TAKAVUOSINA PUHUTTIIN pitkään median murroksesta, nyt puhutaan jo myrskystä. Myllerrys iskee lähivuosina, kun paperilehtien jakelua ja ilmestymiskertoja karsitaan kovaa vauhtia.

HELSINGIN SANOMIEN pääkirjoituksessa 14.10. aiheesta kerrottiin tiivistetysti: ”Säästöjä on haettu tuottamalla eri paikkakunnilla ilmestyvien lehtien sisältöjä keskitetysti. Tarjolla on samaa sisältöä eri kansissa. Seuraavaksi säästöjä haetaan tekoälystä. Paperilehti on pitänyt pintansa kauemmin kuin 20 vuotta sitten ennustettiin. Myrsky on kuitenkin tuossa – ja sen tuhot voivat olla laajat. Kenttä jää vapaaksi valeuutisille ja salaliittoteorioille. Riippumaton ja monipuolinen media on toimivan demokratian perusta”.

ENSI VUONNA 120. julkaisuvuottaan juhliva Kotimaa ilmoitti syyskuun lopussa muuttuvansa vuoden alusta viikkolehdestä kuukausittain ilmestyväksi aikakauslehdiksi. Kotimaan mukaan taustalla on lukijoiden lukutottumusten muutos ja lehtien jakeluun liittyvät ongelmat.

PAINO- JA JAKELUKUSTANNUSTEN nousu sekä jakelupalvelun huonontuminen ovat kaikkien lehtien yhteinen ongelma.

SUOMEN TOISEKSI VANHIN seurakuntalehti Kirkko ja koti ilmestyy edelleen ensi vuonna tuttuun tapaan joka kuukauden viimeisenä keskiviikkona. Kesäkuun lehti on kaksoisnumero. Lehti jaetaan kaikkiin kotitalouksiin, joissa ei ole ilmaisjakelukieltä. Lehden voi lukea myös verkosta. Kannattaa tilata lehden ja menojen uutiskirjeet sähköpostiin osoitteesta kirkkojakoti.fi.

Antoisia lukuhetkiä! ●

AJANKOHTAISTA AJASSA

Pidä huolta parisuhteesta

Parisuhte on yksi elämän tärkeimmistä ihmissuhteista. Toimiva ja läheinen parisuhte edistää terveyttä ja tukee hyvinvointia. Läheisessä ja sitoutuneessa suhteessa on turvallista kasvaa yksilönä, parina ja perheenä. 4.–10.11. vietetään parisuhteiviikkoa, joka on mahdollisuus pysähtyä oman parisuhteen äärelle.

kuopionseurakunnat.fi/perheneuvonta

Saa surra ja muistella

Pyhäinpäivänä 2.11. muistamme edesmenneitä rakkaitamme ja viemme haudoille kynttilöitä, seppeleitä ja kukkia. Yhdessä kynttilät ja lyhdet muodostavat valomerren, joka valaisee marraskuun pimeyden. Sen lisäksi, että muistamme rakkaitamme, tämä päivä muistuttaa meitä myös toivosta kohdata heidät jälleen.

pyhäinpäivä.fi

Tunnetko lapsen oikeudet?

Lapsen oikeuksien viikkoa vietetään 18.–24.11. teemalla lapsen oikeus oppimiseen. Viikko kutsuu kaikkia aikuisia ja lapsia yhdessä pohtimaan oppimista ja sen edellytyksiä sekä levittämään oppimisen iloa. Teemaviikolla halutaan edistää YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen tunnettuutta. Jokainen voi edistää lapsen oikeuksia.

lapsenoikeuksienviikko.fi
#SaanOppia #SaatOppia

YKSI HETKI DIAKONIATYÖSSÄ

Kuopion seurakunnat olivat mukana 17.10 järjestetyssä Asunnottomien yössä. Diakoniatyöntekijä **Pirjo-Leena Kinanen-Nimmrichter** (vas.) ja diakoniharjoittelija **Laura Pelkonen** (oik.) lahjoittivat vapaaehtoisten tekemiä villasukkia ja kiertelivät torilla jututtamassa ihmisiä. Keskimmäisenä tapahtumassa musisoinut **Jone Peckarin**.

LAINATTUA

” Oman paikan etsimisessä pettymykset ovat melkeinpä itsestänselvyys, mutta toisaalta niistä voi puhjeta esiin jotain odottamatonta ja hyvää.

Pastori Mikael Tammilehto, Lakeuden Risti 5/2024

” Uskominen ei ole ristiriidassa tieteellisen maailmankuvan kanssa, vaan nöyryyttä sen edessä, ettemme tiedä kaikkea.

Kolumnisti Aarne Pelkonen, Kotimaa 41/2024

LYHYESTI

KIRKON puhelin- ja verkkoauttamispalvelu Kirkon Keskusteluapu viettää tänä vuonna 60-vuotisjuhlavuotta. Lokakuun alussa vuonna 1964 käynnistynyt palvelu tunnettiin silloin nimellä kirkon Palveleva puhelin, ja se oli ensimmäinen organisoitu apu itsemurhavaarassa oleville.

Vuonna 2023 keskustelua ja mielen kevennystä kaipaavat ottivat yhteyttä Kirkon Keskusteluavun palveluihin yhteensä noin 103 000 kertaa.

PUIJON SEURAKUNNAN kirkkoherra **Tee-mu Voutilainen** on nimitetty Kuopion hiipakunnan tuomiokapitulin pappisasessoriksi kolmivuotiskaudelle 1.11.2024–31.10.2027.

500

Tänä vuonna tulee kuluneeksi 500 vuotta siitä, kun ensimmäinen luterilainen virsikirja, Etlich Cristlich lider, julkaistiin.

Kesän 2024 kysely: Rippikoulussa on turvallista, hauskaa ja hyvä olla

Kesän 2024 rippikoulukyselyn alustavat tulokset osoittavat, että rippikoululaisten kokemukset rippikouluista olivat jälleen erittäin positiivisia.

Kirkon viestintä teksti
Jussi Vierimaa/Kirkon
kuvapankki kuva

Vuosittain toteutettavassa rippikoulukyselyssä esitettiin väittämiä, joihin nuoret saavat vastata asteikolla 1–7. Rippikoulukyselyn viiden suosituimman väittämän tulokset ovat pysyneet yhtä positiivisina kuin aiemmin ja joissakin tapauksissa jopa parantuneet.

Kyselyyn vastasi 10.6.–15.8. yhteensä 16 123 rippikoululaista. Alla olevat prosenttiluvut ilmaisevat niiden vastaajien osuuden, jotka olivat väittämän kanssa samaa mieltä.

Kyselyyn vastanneista 94 prosenttia koki olonsa turvalliseksi rippikoulussa ja 93 prosenttia kertoi, että heillä oli hauskaa ja hyvä olla. Lisäksi 90 prosenttia vastaajista koki, että rippikoulussa sai olla oma itsensä, ja 88 prosenttia koki, että yhteishenki ryhmässä oli hyvä.

Elämäntilanne vaikuttaa kokemukseen

“Nuoret kertoivat avoimissa vastauksissaan mahtavasta ja ainutlaatuisesta kokemuksesta, uusista ystäväistä, yhdessä nauramisesta ja uusien asioiden oppimisesta”, tiivistää **Mikko Wirtanen**, joka toimii rippikoulun ja kirkon kasvatuksen kehittämisen asiantuntijana Kirkkohallituksessa.

“Ainoastaan 3–4 prosenttia nuorista oli näiden väittämien kanssa eri mieltä. Tähän joukkoon kuuluu kuitenkin melkein pari tuhatta nuorta. Heidän kohtaamiensa ja rippikoulukokemuksensa on kiinnostava erityistä huomiota”, Wirtanen pohtii.

Wirtasen mukaan syitä kehnolle kokemukselle voi olla monia. Oma motivaatio on ollut ehkä vähäinen, haastavat elämäntilanteet rippikoulun ulkopuolelta ovat saattaneet vaikuttaa, leirielämä tai rippikoulun toteutus ei ole vastannut

odotuksia, hyvä ryhmähenki on jäänyt muodostumatta, työntekijä on toiminut jossain tilanteessa taitamattomasti tai syntyneitä konflikteja ei ole osattu ryhmässä käsitellä.

Nuoret kertoivat mahtavasta ja ainutlaatuisesta kokemuksesta.

Virheistä ja onnistumisista opitaan

Menneenä kesänä mediassa esillä olleet työntekijöiden väärinkäytökset ja epäonnistumiset rippikouluissa eivät näytä vaikuttaneen suuren joukon kokonaisarvioon.

“Näistä tapauksista on silti otettava opiksi”, Wirtanen toteaa.

Virheiden, mutta myös onnistumisten ja hyvien käytäntöjen, käsittely on jo aloitettu seurakunnissa ja hiippakunnissa. Ohjeistuksien, kuten Turvallinen seurakunta -sivuston, merkitystä painotetaan entistä tarkemmin.

“Tavoitteena on järjestää turvallinen leiriympäristö, ja seurakunnilla on jo olemassa kattavat ohjeistukset ja hyviä käytäntöjä tämän varmistamiseksi. Siitä huolimatta konflikteja syntyy ja virheitä tehdään. Rippikoulun ohjaajien ja työnantajan velvollisuus on reagoida aina nopeasti, ja poliisi puolestaan tutkii mahdolliset rikosepäilyt. Näin kaikkien osapuolten oikeusturva toteutuu”, Mikko Wirtanen kuvaa.

Rippikoulu vahvistaa henkistä hyvinvointia

Kyselyn mukaan nuorista 83 prosenttia kertoi iloitsevan sa elämästä ja 78 prosenttia arvioi henkisen hyvinvointinsa hyväksi. Näissä arvioissa sukupuolten välillä oli selkeitä

eroja. Pojat voivat paremmin kuin tytöt. Muunsukupuoliset nuoret arvioivat elämänilonsa ja henkisen hyvinvointinsa tyttöjä ja poikia heikommaksi.

Pojat voivat paremmin kuin tytöt.

Noin 63 prosenttia nuorista koki rippikoululla olleen myönteistä vaikutusta henkiseen hyvinvointiinsa ja 79 prosenttia suhtautui myönteisesti omaan tulevaisuuteensa.

Vuonna 2023 rippikoulun kävi 47 980 nuorta, joista 1 175 liittyi kirkkoon rippikoulun aikana. Liittyneistä 923 kastettiin. Kuluva vuoden rippikoulujen osallistujatilastot julkaistaan keuhälä 2025. ●

”Töissä emme voi olla vain parhaiden kaverien kanssa”, sanoo työpaikkaostrakismia tutkiva Sirpa Manninen.

Työpaikkaostrakismi murentaa yhteenkuuluvuutta

Kuvittele saapuvasi töihin ja muuttuvasi näkymättömäksi.

Sini-Marja Kuusipalo teksti
Itä-Suomen yliopisto/Raija Törrönen kuva

Kun kollegat lakkaavat tervehtimästä, viestit jäävät vastaamatta eikä kahvipöytäkeskusteluihin ole asiaa, kyse ei ole vain huonosta päivästä.

Työpaikkaostrakismi eli sanaton sosiaalisen vuorovaikutuksen ulkopuolelle sulkeminen työpaikalla on ilmiö, joka voi vaikuttaa merkittävästi työntekijän hyvinvointiin ja koko työyhteisön tuottavuuteen. Kyse on hiljaisesta mutta vahingollisesta ilmiöstä, joka murentaa yhteenkuuluvuutta.

Erilaisuutta karsastetaan

Useimmiten syytä toisen ulos sulkemiseen selitetään persoonallisuuden piirteillä.

”Jos olet hiljainen tai passiivinen, herkästi jätät sivuun. Jos olet äänekkäs, provosoiva ja provosoidut, siitäkään ei tykätä. Sen sijaan mukavat, sopeutuvat ja avoimet ihmiset harvoin joutuvat ostrakismin kohteeksi”, sanoo aihetta tutkiva **Sirpa Manninen** Itä-Suomen yliopistosta.

Erilaisuutta karsastetaan, koska halutaan välttää yhteisön harmonian rikkoutuminen ja toimintatapojen kyseenalaistaminen.

”Halutaan, että yhteisön yhteiset ja tärkeiksi koetut asiat eivät vaa-

rantuisi. Ulossulkemisen riski on, jos henkilö on jollain lailla erilainen tai ei ole vielä oppinut talon tavoille.”

Työtaidoiltaan heikkoa kollegaa ei jakseta neuvoa tai hänen osaamisensa ei luoteta. Toisaalta osaamisellaan loistava kollega saattaa alkaa ärsyttää, koska pelottaa, että hänen rinnallaan oma osaaminen kalpenee. Vertailussa unohtuvat elämäntilanteiden ja voimavarojen erot.

Ei kuitenkaan ole työpaikalla kenenkään etu, että moninaisuutta ei pidetä rikkautena vaan kaikkien pitäisi mahtua samaan muottiin.

”

Huomaatko työpaikkasi siivoojan?

Yksilökeskeisyys altistaa ostrakismille

Mannisen mukaan johtamisella on selvä yhteys ulossulkemisen kulttuuriin. Ailahteleva, epäreilu ja toisia suosiva johtaja voi pönkittää vahingollista ulkopuolisuutta. Autoritääriinen tyyli ja arjesta irrallinen norsun-

luutornijohtaminen taas voi johtaa työntekijöiden nahisteluun ja johtajan suosikin kartteluun.

Myös työpaikan tietty valinnanvapaus voi lisätä ostrakismia ja vaatii johtajalta herkkyyttä reagoida työ-kaveritaktikointiin ja kuppikuntiin.

”On inhimillistä tulla tiettyjen kanssa paremmin toimeen, mutta töissä emme voi olla vain parhaiden kaverien kanssa.”

Työpaikan suhteiden taustakie-murat voivat olla mutkikkaita ja ponnistaa itsekkyydestä.

”Ajatellaan, että kyllä minä saan valita, mitä töissä teen ja kenen kanssa puhun. Tässä korostuu suomalainen yksilökeskeinen kulttuuri. Nähdään omat oikeudet hyvin vahvoina, eikä ehkä osata työyhteisötaitoja.”

Ostrakismi on voimakas kokemus

Manninen havaitsi tutkimuksessaan, että kokemus yksinäisyydestä lisää stressiä ja vaikuttaa kokemukseen terveydestä. Ostrakismi taas lisää yksinäisyyttä.

”Ostrakismi on tosi voimakas kokemus ja heikentää työssä viihtymistä enemmän kuin yksinäisyys. Kun olet täysin ilmaa, henkilö jota ei olekaan – kokemus on enemmän kuin yksinäisyys. Olet kaikkien keskellä, mutta et ole olemassakaan.”

Manninen korostaa, että ostrakismi on aina sanatonta ja sitä voi esiintyä sekä tahallisesti että tahattomasti.

”Ostrakismi ei tarvitse motiivia, kuten kiusaaminen tai tahallinen häirintä. Saatat tehdä jotain, jonka et tiedä johtavan ulkopuoliseksi sulkemiseen. Kohde ei kuitenkaan tie-

dä toimintasi tahattomuutta.”

Mietipä vaikka, sanoitko kaupan kassan työntekijälle tai bussin kuljettajalle hei. Entä huomaatko työpaikkasi siivoojan?

Haittaa koko organisaatiolle

Ulossulkemisen vaikutukset ovat merkittävät. Työntekijän terveys voi heikentyä niin psyykkisesti kuin fyysisesti. Työssä jaksaminen kärsii, tehdään virheitä ja samalla kasvaa virheidä pelko ja pelko pyytää apua, jos omaan puheeseen ei kukaan reagoi.

Väistämättä ostrakismi heikentää organisaation tuloksellisuutta ja mainetta. Työntekijöiden poissaolot lisääntyvät, henkilöstöä vaihtuu, eikä työpaikka välttämättä kiinnosta uusia tulijoita.

”Jos työyhteisössä ei voida hyvin, se alkaa näkyä tuottavuudessa. Kun yhdessä ei keskustella ja jaeta tärkeää tietoa, voi sattua isoja vahinkoja ja tulla haittaa työntekijöille, organisaatiolle tai ulkopuoliselle.”

Mannisen mukaan työyhteisön moninaisuus on arvovalinta. Arvojen todeksi elämisessä ja työskentelemisen rakentamisessa johtajalla on tärkeä rooli. Vaikka johtajakaan ei kaikkea näe eikä kaikkeen pysty, hänen on johdettava puhetta siitä, mikä on työpaikalla hyväksytty tapa kohdata toisia. On myös tarpeen sanoittaa, että meitä on monenlaisia ja kaikkia tarvitaan.

”Julkisesti puhumme paljon ihmisarvon ja vaikkapa etnisen erilaisuuden kunnioittamisesta, mutta keskinäisissä suhteissa se unohtetaan. Arvosta toisten hyviä puolia ja taitoja ja anna kiitosta.” ●

Lue pidempi juttu verkossa kirkkojakoti.fi

Verenluovuttaja antaa arvokkaan lahjan

Veren luovuttaminen on pieni vaiva, mutta sillä on saajalle elintärkeä merkitys.

Heli Haring teksti
Veripalvelu/Janne Nurmi kuva

Miksi kannattaa luovuttaa verta, Kuopion Veripalvelun aluepäällikkö Paula Korhonen?

”Veripalvelu on valmiusorganisaatio ja luovuttamalla verta voi itse olla mukana ylläpitämässä terveydenhuollon toimintavarmuutta. Monet verenluovuttajat arvostavat sitä, että kyseessä on konkreettinen tapa auttaa ja apu menee varmasti perille. Verenluovutuksella voi pelastaa jonkun toisen ihmisen hengen. Yhdestä veripussista saadaan apua kolmelle ihmiselle.”

Voiko kuka tahansa ryhtyä verenluovuttajaksi?

”Luovuttajan on oltava täysi-ikäinen ja ensimmäinen verenluovutus on tehtävä ennen kuin täyttää 60 vuotta. Jos mitään terveydellisiä esteitä

ei ilmene, luovuttamista voi jatkaa aina 70-vuotiaaksi saakka. Toisin kuin monet luulevat, säännöllinen lääkitys ei automaattisesti ole este verenluovutukselle. Jos oma kelpoisuus mietityttää, voi soittaa maksuttomaan infoomme 0800 05801 tai tehdä testin Veripalvelun nettisivuilla.”

Kuinka pian sairastamisen jälkeen voi tulla luovutukseen?

”Jos kyse on perusflunssasta tai vatsataudista, on odotettava kaksi viikkoa. Myös antibioottikuurin päättymisen jälkeen on pidettävä kaksi viikkoa taukoa ennen verenluovutukseen tuleamista. Muiden sairastamisten tiloilta kannattaa soittaa ensin infonumeroon ja varmistaa, onko luovuttaminen mahdollista.”

Miten aktiivisesti Kuopiossa käydään verenluovutuksessa?

”Viime vuonna Kuopio toimistola verenluovutuksia oli reilut 6 000.

Itäisen alueen verenluovutustilaisuuksissa puolestaan kerättiin reilut 7 000 verenluovutusta. Ihan kelpo lukuja.

Pitkällä tähtäimellä toivomme saavamme uusia luovuttajia mukaan, kun nykyiset aktiivit joutuvat ikääntymisen myötä lopettamaan. Erityisesti miehiä tarvitsemme nykyistä enemmän, sillä heidän rautatavarastot ovat suuremmat kuin naisilla ja he voivat luovuttaa useammin kuin naiset.

Muutamme 19.11. uusiin tiloihin kauppakeskus Minnaan ja sinne mahtuu nykyistä enemmän luovuttajia yhtä aikaa.” ●

Lisätietoja: veripalvelu.fi

KAMALA LUONTO

LYHYESTI

Mielenterveyden haasteet näkyvät perheneuvonnassa

Kirkon perheneuvonta tarjoaa maksutonta keskustelua ammattilaisen kanssa parisuhteen ja perheen kysymyksiin ja elämän solmukohtiin. Vanhempien välisellä suhteella on tutkitusti suuri vaikutus koko perheen hyvinvointiin. Jännitteisessä ilmapiirissä eläminen vaarantaa lasten ja nuorten kehitystä sekä uhkaa vanhempien työkykyä ja mielenterveyttä. Monia ongelmia voidaan ennaltaehkäistä tarjoamalla vanhemmille apua ja tukea parisuhteen vaikeuksiin. Asiakkaaksi voi tulla yksin, yhdessä puolison tai muun läheisen kanssa tai perheenä. Asiakkuus ei edellytä kirkon jäsenyyttä.

Perheneuvonnan ja perheasioiden asiantuntija **Sari-Annikka Pettinen** kertoo, että tällä hetkellä erityisesti mielenterveyden kysymykset näkyvät kirkon perheneuvonnassa.

”Ihmiset ovat tänä päivänä lujilla arjessa. Taloudelliset haasteet ja erilaiset mielen terveyden ongelmat ovat lisääntyneet, ja ne heijastuvat myös kirkon perheneuvontaan. Vaikka perheneuvonnan asiakasmäärät ovat jatkuvasti kasvaneet, työhön on myös resursoitu. Valtaosaan perheasiain neuvottelukeskuksesta pääsevät asiakkaiksi kaikki hakukkaat. Isoissa kasvukeskuksissa on toki enemmän ruuhkaa.”

”Useilla kirkon perheasiain neuvottelukeskustoilla on yhteistyösopimus hyvinvointialueiden kanssa. Valitettavasti juuri on uutisoitu, että osa sopimuksista on säästöpainneiden vuoksi irtisanottu. Toivon, että päättäjät kuitenkin huomaavat, että tähän arvokkaaseen, perheiden hyvinvointia edistävään työhön kannattaa resursoida jatkossakin”, Pettinen toteaa.

Kirkon perheneuvonta täyttää tänä vuonna 80 vuotta. Näiden vuosikymmenten aikana kirkon perheneuvonnassa on kohdattu yli miljoona asiakasta.

Haluatko meiltä postia?

Kirkko ja koti -uutiskirje tarjoaa tuoreet jutut ja arkistojen aarteet suoraan sähköpostiisi kerran kuukaudessa, lehden julkaisupäivänä. Voit tilata uutiskirjeen osoitteesta kirkkojakoti.fi.

Jos taas kaipaat tietoa Kuopion seurakuntien tapahtumista, Menot-uutiskirje tarjoaa ajankohtaisia menovinkkejä joka tiistai. Menot-kirjeen voit tilata osoitteesta kuopionseurakunnat.fi.

Uutiskirjeiden tilaaminen ei maksa sinulle mitään, ja voit peruuttaa tilauksen milloin haluat. ●

*Palveleva rakkaus antaa
kaiken, sanotaan usein
kristillisissä piireissä.
Jeesuksen seuraaja
kun luopuu omastaan.*

Puoliensa pitäminen on tervettä itserakkautta

Kari Kuula teksti
Tuija Hyttinen kuvitus

Kaakkoon vedettynä parhaistakin arvoista tulee kirouksia. Sen tietävät liiallista kiltteyttä potevat. Ne, jotka suostuvat kaikkeen. Jotka eivät osaa sanoa ei. Joiden omat tarpeet peittyvät velvollisuudentunteiden alle.

Ihminen saa myös pitää puoliaan. Kaikkeen ei tarvitse venyä ja kaikkea ei tarvitse jaksaa.

Myötäilijä venyy loputtomasti

Jotkut eivät ymmärrä liiallisen kiltteyden problematiikkaa alkuunkaan. Minäkeskeinen oman hyvän hakeminen kun trendaa nykyään vahvasti. Tietenkin teen kuten itselle parhaiten sopii. Jos joku ei pidä puoliaan, omapa on häpeänsä. Kyllä hän aikanaan oppii.

Kaikki eivät ajattele näin. Joillekin omien puolien pitäminen ei ole itsestään selvää saatikka helppoa. On ehkä jo lapsesta asti totuttu myötäilemään muiden tahtoa. Koulun pihalla leikitään sitä, mitä toiset ehdottavat. Työssä venytään enemmän kuin muut. Uusia tehtäviä otetaan vastaan, vaikka ei millään pystyisi.

Myötäilijän parisuhde muodostuu helpposti epäsuhtaiseksi. Toinen päättää, toinen suostuu. Heikompihahtoinen pyörittää kotia yksin, mutta ei osaa vaatia tilanteeseen muutosta.

Lopulta myötäily ohjaa myös ajatuksia. Toinen tietää paremmin kuin minä. Pidän siis suuni kiinni enkä sano mitään. Ettei tule mölätettyä mitään tyhmää.

Ajatus konfliktista pelottaa

Ikuinen myötäilijä tunnistaa kyllä häkkinsä. Siitähän paha oloni johtuu. En osaa sanoa ei. Annan toisten kävellä ylitseni.

Tilanteet tulevat niin nopeasti. Sopisiko, että tulisimme teille huomenna kylään? Kiltti selkäydinreaktio vastaa saman tien, että sopiihan se. Vaikka oikeasti olen väsynyt. Haluaisin tehdä jotain aivan muuta. Harmi, kun tuli luvattua. Enkä pysty luvattua perumaankaan.

Minkälaisia syvempiä syitä myötäilijä keksii käyttäytymiselleen? Ehkä se on heikoktahtoisuutta. Arkuutta tai pelkoa.

Jos sanon ei, joudun perustelemaan sitä. Syntyy kahden kannan ja kahden tahdon välinen törmäys. En kestä sellaista konfliktia.

Pohjalta saattaa löytyä hylätyksi tulemisen pelko. Jos en suostu, minusta ei enää pidetä. Minuun petytään, pahastutaan tai suututaan. Enkä halua menettää kavereita tai ystäviä. Minulla ei ole siihen varaa.

Näin myötäilijä paikkaa heikkoa itsetuntoaan hakemalla muilta hyväksyntää. Jokainen suostuminen antaa hetkeksi tunnun, että minusta pidetään ja minulle ollaan kiitollisia. Mutta tuo ilo kantaa vain hetken. Se menee ohi yhtä nopeasti kuin shoppailijan huuma kassalla. Jäljelle jää vain harmi siitä, että tuli taas repsahdettua.

Kääntäkö toinen poski?

Mitä Jeesus sanoisi myötäilijälle, joka ei osaa sanoa ei? Hän ei muistuttaisi toisen posken kääntämisestä. Sen tarkoitus on ihan muualla – siinä, että pahaan ei vastata pahalla.

Hän sanoisi omien tarpeidensa torjujalle näin: ”Sinulla on oikeus olla olemassa. Sinun toiveesi ovat yhtä arvokkaita kuin muidenkin. Saat puolustaa niitä. Ja minä autan sinua siinä.”

”

Vapauta minut tulemaan omaksi itsekseni.

Jeesus itsekin taisteli sen puolesta, mitä hän piti tärkeänä. Hän kun tunsikin paljon ihmisiä, joiden tarpeita muut eivät kunnioittaneet. Hän näki sairaita, joille sanottiin, että tulkaa joskus toiste parantajan luo. Hän kohtasi vaivattuja, joiden kohdalla muut olivat jo menettäneet toivonsa.

Nykyajan kielellä sanoisimme, että Jeesus uskoi muutokseen. Koska Jumala voi antaa siihen voimaa. Siksi hän neuvoi rukoukseen: ”Päästä meidät pahasta”. Jolle-

kin ylikiltille tämä on Isä meidän -rukouksen avainpyyntö.

Päästä minut siitä, mikä sitoo minut. Vapauta minut tulemaan omaksi itsekseni. Voimauta minut vaatimaan sitä, mitä minä tarvitsen. Opeta sanomaan ei.

Jämäkkyys vaatii harjoittelua

Kun pyydetään ”opeta sanomaan ei”, on hyvä huomata, mitä sanaan ”opeta” sisältyy. Asioita opitaan harjoittelemalla. Ensimmäinen ymmärretään, mistä on kyse. Sitten asiaa harjoitellaan pienin askelin.

Omien rajojen suojeleminen alkaa siitä, että tiedostetaan oma käyttäytymiskaava eikä enää suostuta siihen. Minun on siis muututtava ensin. Ympäristö ei auta myötäilijää. Päinvastoin, se käyttää häntä hyväkseen niin kauan kuin mahdollista.

Toisaalta muut kyllä tajuaavat jollakin tasolla tilanteen epäsuhtaisuuden. Jos yksi on aina keittänyt työpaikalla kahvit, totta kai muut sen tietävät, vaikka ovatkin kuin eivät huomaisi sitä. Jos yksi aina suostuu helpommalla kuin muut, toiset tajuaavat sen. Kodin vapaamatkustaja on selvillä tehtävien epätasaisesta jakautumisesta.

Siksi omiin rajoihin herääminen ei välttämättä tule muille yllätyksenä. Ehkä sitä on jopa odotettu ja toivottu. Epäreiluu häiritsee ihmisiä, vaikka he eivät oma-aloitteisesti ryhdykään korjaamaan tilannetta.

Rauhallisuus vakuuttaa

Puolien pitämisen tilanteita kannattaa käydä läpi mielessä etukäteen. Voi miettiä valmiiksi, millä sanoilla kertoo tahdikkaasti mutta jämäkästi, että tällä kertaa asia ei sovi minulle.

Jätä tunteet tilanteesta syrjään. Pura kiukku vaikka etukäteen kotona rähjäämällä tyhjälle seinälle. Rauhallinen olemus tuo vakuuttavuutta ei-sanallesi. Et aseta rajaa tunnepuuskassa, vaan tarkan harkinnan nojalla.

Epäonnistumisista ei kannata lannistua. Ne auttavat ymmärtämään itseä enemmän. Omia rajoja ei opita puolustamaan kertaheitolla. Mutta mahdotontakaan se ei ole.

Viisas aloittaa jostakin pienestä, jonka sitten tallentaa itselleen ankkurimuistoksi. Sanoin silloin ei. Teen sen toistekin. ●

Babyshowerit seurakunnan tapaan

Laura, Hugo ja Iiro Heikkinen tulivat Postitalolle juhlimaan tulevaa vauvaa.

Kirje vauvalle, kakku- kahvit, tietoa ja yhdessä- oloa. Vauvakutsut saavat Kuopiossa jatkoa ensi huhtikuussa.

Hanna Valkonen teksti ja kuvat

”Olemme täällä ihmeitten äärellä”, avasi pastori **Kirsi Perämaa** vauvakutsut Postitalon seurakuntasalissa. Tervetulosanoja seurasi **Anna-Mari Kaskisen** runo:

Kun joku on hyvin pieni, hän yllättää voimallaan kuin aavojen merien pauhu on kätkeyty pisaraan.

Kun joku on hyvin pieni, hän valloittaa sydämen kuin hentoinen auringon säde, kuin rohkeus siemenen.

Kun joku on hyvin pieni, hän kaikkia lämmittää

ja kovimpaan kuoreenkin silloin pikkuinen särö jää.

Vauvaperhetoiminta tavoittaa

Babyshower- tapahtuma syyskuussa oli ensimmäinen laatuaan Kuopion seurakuntayhtymässä.

”Idea tapahtumaan tuli *Pieni on suurin* -lehden jutusta, jossa kerrottiin Hyvinkään seurakunnan vastavasta tilaisuudesta. Meitä oli heti useampi ihminen, jotka innostuivat tahoillaan tästä ajatuksesta”, kertoo **Paula Raatikainen**, Tuomiokirkko-seurakunnan lastenohjaaja.

”Halusimme hyvän mielen tapahtuman, jossa voimme tavata vauvaa

odottavia perheitä, jakaa heille tietoa niin kasteesta kuin vauva-arkeen liittyvistä asioista ja seurakuntien tarjoamasta toiminnasta.”

Raatikainen kertoo, että seurakuntien vauvaperhetoiminta on ollut nosteessa.

”Vauvakerhoihin on kiivasti tulijoita ja odottaville äideille on käynnistymässä uudenlainen ryhmämuoto Kallaveden seurakunnassa syksyn aikana.”

Energinen odotusaika

Laura Heikkinen oli tullut reilun vuoden ikäisen **Hugon**, miehensä **Iiron** sekä isovanhempien kanssa babyshoweriin. Vauva syntyy helmikuussa.

”Ollaan Hugon kanssa seurakunnan kerhoaktiiveja ja sieltä kuulinkin tapahtumasta.”

Odotusaika on mennyt hyvin ja Laura kertoo, ettei enää niin paljoa jännitä kuin ensimmäisen lapsen kohdalla.

”Odotus on tuntunut luontevalta ja se on sujunut hyvin energisesti”, nauraa musiikinopettaja.

Heikkinen lähti syksyllä töihin opettajaksi, ja on yllättynyt, miten arki on sujunut mutkattomasti.

”Luulin, että töiden ja päiväkodin aloittaminen olisi haastavampaa, mutta meillä perusarki lokshti hyvin kohdilleen.”

Laura rohkaisee äitejä mukaan erilaisiin tilaisuuksiin.

Ensi vuonna tavataan

Tapahtumaa oli järjestä- mässä Tuomiokirkkoseura- kunta sekä Alavan ja Kallaveden seurakunnat. Mukana oli myös perheneuvonta. Haapaniemen apteekki, Kuopion Lastentarvike ja K-Market Neulamuikku mahdollistivat arvannon ja pienet tuotekassit osallistujille.

”Seuraavat babyshowerit järjestetään 5.4.”, Raatikainen mainostaa innostuneena. ●

KOLUMNI

Wille Riekkinen
Kuopion hiippakunnan
emerituspiispa

Enkelit eivät tarvitse siipiä

JUUTALAIK-KRISTILLISESSÄ perinteessä puhutaan paljon enkeleistä. Meilläkin vietettiin äskettäin Mikkelinpäivää, joka on saanut nimensä ylienkele Mikaelista. Häntä on pidetty taivaallisen sotajoukon johtajana ja suojeelijana pahuutta vastaan. Muita vähäisempiä enkelihahmoja tunnemme lukemattoman määrän suojelusenkeleistä selittäjäenkeleihin, kuoleman enkelistä kerubeihin ja serafeihin. Myös langenneista pimeyden enkeleistä puhutaan.

KUVITELMILLA ENKELEISTÄ on yleisitämät juuret. Juutalaisuudessa opit enkeleistä tulivat yleisiksi vasta vähän ennen ajanlaskumme

alkua. Näin osoittavat muutamat Vanhan testamentin ulkopuolelle jääneet kirjoitukset, esimerkiksi Tobiaksen ja Henokin kirja. Jeesuksen ajan juutalaisuudessa kansanomaisen usko enkeleihin oli kuitenkin jo yleinen, ja kristinuskossakin enkeliopeja on runsaasti tarjolla. Luterilaisessa uskossa enkelien kunnioitusta on kuitenkin niukanlaisesti, kiitos Kolossalaiskirjeen, jossa enkelien palvonta tyystin kielletään (Kol. 2:18–19).

OMANA AIKANAMME siivekkäät kiitokuvauksen enkelit ovat käyneet tarpeettomiksi. Sen sijaan huutava tarve on arjessa vastaantulevista, ihmis- hahmoisista enkeleistä, jotka tuovat

meille sanomia Jumalalta ja auttavat löytämään tien elämässä eteenpäin. Siipiä ne eivät tarvitse, sillä lentokyky on mielikuvitusta kiehtovaa vierasta vaikutusta, mikä heijastuu kyllä joissakin Raamatunkin teksteissä. Nuo käsitykset voimme huoletta jättää uskonnon- ja taidehistorian piiriin, kuten maailmalla tunnettu raamattuteologi **Claus Westermann** on todennut.

RAAMATUN MUKAAN Jumala käyttää ihmisiä viestinviejinään. Ehkä meidän tulisikin omia suojeleusenkelin rooli itsellemme. Sellaisia tämä maailma ja erityisesti kaikki sen lapset tarvitsevat. ●

KIRKONKIRJAT

Kastetut

Tuomiokirkkoseurakunta

Aaron Jouko Olavi Rautiainen
Anna Alessandra Siitari
Hilma Päivikki Stöckell
Lukas Arvi Benjamin Purmonen
Luukas Ensio Petteri Piirainen
Markus Kristian Tyni
Milo Jaakko Albert Varis
Noah Amari Turunen

Alava

Amalia Elina Kristiina Sipilä
Arno Aurelius Mikael Cizek
Elea Adeliina Pitkäkoski
Hertta Astrid Adelia Huovinen
Iida Aino Inkeri Korhonen
Sofie Aurora Nenonen
Vilja Stiina Elina Syvänen
Viola Ellen Adelia Ollikainen

Järvi-Kuopio

Max Juhani Julkunen, Nilsia
Toivo Kristian Miettinen, Kaavi
Ermina Vivian Väänänen, Nilsia
Niila Toivo Antero Kontkanen,
Riistavesi
Toivo Karvonen, Riistavesi
Viljami Lauri Johannes Väli-
saari, Kaavi
Alina Iita Annikki Niskanen,
Säyneinen
Martti Eino Johannes
Niskanen, Nilsia

Kallavesi

Aada Lotta Keinänen
Aamu Mette Ilona Laukkanen
Aarni Veikko Tapani Miettinen,
Maaninka
Akseli Juhani Kortelainen
Anna Sofia Pesonen, Karttula

Aukusti Otso Amatius Karhunen
Bea Elisabeth Alexandra
Laukkanen
Eedit Viena Emilda Alanen,
Maaninka
Eeli Heikki Kosonen
Eeli Pekka Viljami Hartikainen
Eemi Veikko Pietari Luostari-
nen, Maaninka
Eevi Aino Amalia Peräkylä
Eevi Olivia Pesonen, Karttula
Eliel Alvar Mikkonen
Elis Anton Szkutnik
Ella Martha Pesonen, Karttula
Elmer August Miikkael Masar
Elviira Lea Anneli Lepistö,
Maaninka
Helmi Orvokki Merivaara
Helvi Lilja Linnea Rissanen
Hilla Maija Evelyn Miettinen
Hilla Saaga Josefiina Rossi
Iona Seija Maarit Ihalainen
Isla Taimi Olivia Turunen
Jimi Julius Pehkonen
Joola Ilmari Jääskeläinen
Josefiina Lilja Emilia Siikavirta
Leevi Emil Vihtori Hakkarainen
Leo Viljami Mikkonen
Leona Elisabet Karsikas
Luna Linnea Bruun, Maaninka
Melinda Helmi Aurora Suo-
malainen, Karttula
Nelli Lilja Evelia Salmela,
Karttula
Nita Sabrina Vartiainen
Okko Velmeri Luukka
Olivia Sienna Rufina Alexeev
Satu Minna Maarit Juntunen
Siru Milja Vanessa Heikkinen
Sofia Vappu Wilhelmiina
Heikkinen

Sulo Reino Olavi Rusanen
Tomas Mauno Kalevi Korhonen
Viia Vellamo Partanen
Viljami Mika Osmo Lehtimäki

Männistö

Christian Emil Sakari Korhonen
Evan Adrian Alexander Breu
Lumi Sofia Lüdder
Lyyti Rauha Irene Simonen
Miisa Taika Aurora Nykänen
Tuuli Sofia Herola

Puijo

Aaret Sakarias Kangastie
Aava Elea Rautiainen
Martin Valter Snellman
Minea Aada Evelia Kiiskinen
Minttu Aliisa Pylkkänen
Neelia Odessa Kangasniemi
Odessa Serafiina Ahonen
Reeo Ruubert Veikko Vuori
Saima Maija Karoliina Pautola
Samuli Juhani Vanninen
Sauli Kari Eerik Putkonen
Tomas Väinö Eerik Repo
Veeti Mikael Ryyänen

Siilinjärvi

Max Mikael Nyberg
Lydia Hilka Kristiina Vepsäläinen
Lucas Samuel Petteri Heide
Saaga Melinda Koljonen
Elea Amanda Poutiainen
Niilo Erik Hämäläinen
Toivo Ilmari Antero Salmela
Emilia Sini Anneli Maritta Val-
konen
Linnea Josefiina Pöppönen
Nuutti Iisak Luokkala
Eemi Aarni Mikael Ikaheimo

Karttula
Maija Liisa Kananen 87, Maaninka
Matti Johannes Rissanen 87
Niilo Olavi Penttinen 80
Antti Vilho Holopainen 79
Ritva Helena Marjatta Malinen
77, Karttula
Irma Tuulikki Saksman 76,
Karttula
Leena Kyllikki Kröger 75
Pentti Kalevi Parviainen 73
Jukka Petter Raatikainen 68
Jari Olavi Viinikainen 62
Asko Olavi Ruuskanen 56

Männistö

Maila Elina Parviainen 93
Osmo Olavi Kaukonen 90
Veli-Matti Hoikkala 87
Eeva-Liisa Kärkkäinen 86
Jarmo Matti Sakari Eskelinen 75
Kalevi Antero Kainulainen 71
Paula Anneli Pentikäinen 71

Puijo

Helga Maria Räsänen 93
Anja Kyllikki Rissanen 92
Leena Annikki Hirvonen 85
Matti Hämäläinen 85
Lea Kaarina Iivarinen 82
Eero Ilmari Sorjonen 73
Sari Maarit Snäll 54

Siilinjärvi

Kauko Antero Enqvist 84
Elvi Tellervo Hämäläinen 99
Jorma Antero Vänni 74
Mirja Kyllikki Lappeteläinen 76
Mirja Sinikka Sulola 80
Martta Asikainen 95
Tyyne Alanne 101
Pekka Olavi Niskanen 44
Terho Teijo Tarmo Korhonen 67
Katri Hannele Hirvonen 55
Pirkko-Liisa Hokkanen 83
Matti Ilmari Tiilikainen 77

Kallavesi

Jenna Johanna Hemmilä ja
Niko Petteri Korkiakoski

Vehmersalmi
Armas Olavi Ukkonen 89,
Tuusniemi
Veli Olavi Kolari 85, Kaavi
Pertti Eino Simonen 83, Nilsia
Matti Kalevi Korhonen 72, Nilsia
Sisko Anneli Ilmola 71, Riistavesi
Vieno Ester Sylvia Mustonen
96, Kaavi
Ukko Jouko Heikkinen 91,
Muuuvesi
Maire Kyllikki Niemeläinen 90,
Juankoski
Hannu Sakari Taskinen 89, Nilsia
Seppo Ilmari Karhunen 72,
Juankoski
Saara Helena Toivanen 91, Kaavi
Maire Esteri Mustonen 90,
Säyneinen
Erkki Kustaa Virtaharju 88,
Muuuvesi
Olli Antero Rissanen 84,
Riistavesi
Anja Irene Hujanen 83,
Muuuvesi
Esko Kalevi Holländer 81,
Juankoski
Anna-Liisa Hakkarainen 75, Kaavi
Lauri Rissanen 91, Nilsia
Heikki Sakari Miettinen 86,
Juankoski
Reijo Olavi Happonen 81,
Tuusniemi
Pentti Eemil Hiltunen 78,
Tuusniemi
Heino Taisto Juhani Järveläinen
77, Kaavi
Hannu Heikki Juhani Ovaskai-
nen 67, Nilsia
Sanni Eliina Miettinen 85, Nilsia

Kallavesi

Anna Liisa Laininen 97, Maaninka
Esteri Ruuskanen 95
Aarne Tapio Reinikainen 90
Antti Aukusti Airaksinen 90,

Avioliittoon kuulutetut

Tuomiokirkkoseurakunta

Jaakko Ari Johannes Purno-
nen ja Reetta Eveliina Piilonen

Kuolleet

Tuomiokirkkoseurakunta

Aune Irene Miettinen 98
Leena Mirjam Happonen 91
Matti Evert Mänttari 91
Eila Maria Tihverä 90
Saimi Säisä 90
Irja Irene Huttunen 89
Terttu Karvonen 89
Hannu Sakari Johannes Turunen 84
Varpu Annikki Pääkkönen 80
Maija-Liisa Matilainen 79
Risto Juhani Halonen 79
Soili Marjatta Rönkkö 79
Maija Leena Martikainen 78
Pekka Juhani Martikainen 76
Ari Vilho Kähkönen 73
Risto Juhani Happonen 72
Timo Oskari Räisänen 72
Raimo Juhani Tanhu 66
Petri Sakari Tolonen 60
Mervi Inkeri Salonen 59
Päivi Kaarina Vartiainen 59
Timo Jaakko Vartiainen 49

Alava

Irma Eliina Kokkonen 101
Seppo Ilmari Hytönen 87
Toini Mirjami Jääskeläinen 86
Eero Oskari Niemelä 84
Eila Kaarina Nevalainen 83
Lasse Esko Aho 78
Raija Sinikka Rialinna 78
Ulla Irmeli Kärkkäinen 75
Aino Elina Ahonen 66

Järvi-Kuopio

Aliisa Hätinen 97, Tuusniemi
Anna Marjatta Toivanen 86,
Kaavi
Lahja Maria Kettunen 84,
Juankoski
Mirja Anneli Mönkkönen 83,
Tuusniemi
Heikki Juhani Tukiainen 78,
Kaavi
Helena Birgitta Savolainen 74,

Onko se totta, Jumala?

Sinäkö ”luet haavat ja
kyynelet”?

Katso, tässä ovat haavani
ja kolhuni, uudet ja vuosia
vanhat.

Minua on satutettu.

Ja minä satutan muita.

Armahda meitä.

Niin kuin lapsi illalla

pyytää isää tai äitiä

puhaltamaan kipeään

kohtaan, niin minä pyydän

Sinua: puhalla haavoihimme

ja kuivaa kyynellemme.

Kiitos ja hyvää yötä,

Jumala!

SANALLISTA

Kahden valtakunnan kansalaisena

Kun he saapuivat Kapernaumiin, tuli Pietarin luo temppeleveron kantajia, jotka sanoivat: ”Kai teidän opettajanne maksaa temppeveroa?” ”Maksaa kyllä”, hän vastasi. Kun hän meni sisälle taloon, Jeesus ehätti kysymään: ”Mitä mieltä olet, Simon? Keiltä tämän maailman kuninkaat perivät tullia ja veroa, omilta lapsiltaan vai vierailta?” ”Vierailta”, vastasi Pietari. Silloin Jeesus sanoi hänelle: ”Lapset ovat siis vapaat. Mutta miksi suotta suututtaisimme heidät? Mene järvelle ja heitä onki veteen. Ota ensimmäinen kala, jonka vedät ylös, ja avaa sen suu. Siellä on hopearaha. Ota se ja maksa heille sekä minun että itsesi puolesta.”
Matt. 17:24–27

Onko verotus lähimmäisen- rakkauden muoto?

MILLÄ TAVALLA lähimmäisenrakkaus toteutuu Pohjo-
lassa? Suomessa yhteiskunta hoitaa monia palveluja,
joista perhe ja järjestöt huolehtivat etelän maissa.

OLETKO KOSKAAN ajatellut, että verotus voisi olla lähim-
mäisenrakkauden muoto? Jo selkäytimellään ym-
märtää, että lähimmäistä tulee rakastaa, mutta entä
veroja? Kun Raamatussa pohditaan verovelvollisuut-
ta, Vapahtajamme toteaa Simonille: ”Mutta miksi suotta
suututtaisimme heidät?”

KATEKISMUS OPETTA, että ihminen pelastuu yksin
armosta uskon perusteella, eikä siihen ihmispolo voi
paljoa lisätä. Sillä armo on lahjaa, eikä lahjalla ole hin-
taa. Muuta ei vaadita.

LUTHER POHTI ajatusta kahdesta eri regimentistä. Sen
mukaan Jumala hallitsee maailmaa molemmilla käsil-
lään. Jumalan armo on lahjaa ja kuuluu oikealle kädelle,
hengelliseen elämään.

JA OVATKO VEROT toinen tie lähimmäisenrakkauden
toteutumiseksi? Niitä lahjoja, joita Jumala delegoi yh-
teiskunnan kautta, hän hoitaa vasemmalla kädellään.

NIIN JEESUS SANOO Simonille: ”Mutta miksi suotta suu-
tuttaisimme heidät? Mene järvelle ja heitä onki veteen. ●

Juha Välimäki

Alavan seurakunnan kappalainen

Perunkirjoitukset, perinnönjaot, testamentit ym.

ASIANAJOTOIMISTO ESA AIRAKSINEN

Vuorikatu 26 A, 4. krs, Kuopio
050 3522516, www.esairaksinen.fi

ASIANAJOTOIMISTO KOLARI & CO

Henkilökohtaista palvelua mm.
perhe- ja perintöoikeudellisissa asioissa
Perunkirjoitukset, testamentit, edunvalvontavaltuutukset ym.

Aapeli Kauppakatu 28, 2. krs, 70110 Kuopio | puh. 017 265 7777
toimisto@kolari-co.fi | www.kolari-co.fi

ROUVASVÄEN.

Tervetuloa Piispantaloon!

Muistotilaisuudet, ristiäiset,
rippijuhlat, häät

Historiaa henkivä Piispantalo
tarjoaa useat puitteet
elämäsi tärkeimpiin hetkiin.

Tutustu lisää
www.muotoiluakatemia.fi

Ota yhteyttä:

044 731 8005
anne.tikkanen@muotoiluakatemia.fi

Piispankatu 8, 70100 Kuopio

AKATEMIA.

PYYKKISATAMA

Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128
Leväsentie 21, 70780 Kuopio
Puh. 044 989 4592
pyykkisatama.fi

APUA ASIAKIRJOJEN LAADINTAAN

Perunkirjoitukset, veroilmoitukset,
edunvalvontavaltuutukset ja testamentit
sekä erilaisten lomakkeiden täyttö.
Kysy tarjous!

Kuopion Invalidit ry.

Savonkatu 16, puh. 0440 378 451
toimisto@kuopioninvalidit.fi

KIVI PAJA

Kiven
Kauneutta
Kunnioittaen
20-vuotta

- Lisänimen kaiverrustyöt
- Hautakivet ja entisöintityöt
- Pronssituotteet, Kivilyhdyt
- Paikallista palvelua

Kivipaja Sari Kämäräinen
Paja/toimisto:
Jääskelänkatu 1, 70780 Kuopio
myynti@kivipajasarik.fi
www.kivipajasarik.fi
puh. 050 575 0004

HAUTAKIVET SUORAAN VALMISTAJALTA

VARPAISJÄRVEN GRANIITTI OY
Savonkatu 24, Ollinpuisto,
Kuopio, puh. 017 263 3408
Graniitintie 7, Varpaisjärvi
puh. 017 771 811
Myös lisänimen kaiverrukset
ja kiven entisöinnit

MUUTTO & KULJETUS

- Muutot
- Kuljetukset
- Kuolinpesien tyhjennykset
- Muuttolaatikoiden vuokraus

Puh. 040 127 1748

info@kuopionmuuttojakuljetus.fi
www.kuopionmuuttojakuljetus.fi

Mainosmyynti Sanna Kiiveri- Haverinen 050 433 0153

sanna.kiiveri-haverinen@hillagroup.fi
Seuraava julkaisupäivä 27.11.,
varaukset 18.11. mennessä.

hilla
group

SIILINJÄRVI

Tiina Tolonen kuuli pappeuden kutsun

Siilinjärven seurakunnan uusin
pastori on hiljattain papiksi
vihitty alanvaihtaja.

Merja Tapio teksti ja kuva

Tiina Tolonen vihittiin papiksi tämän vuoden touku-
kuussa ja hän on työskennel-
lyt pappina Siilinjärven
seurakunnassa siitä saaka.
Marraskuusta lähtien Siilinjärven seurakunnan diakoniatapin eli II seurakunnan tapastorin virkaa, joka tuli avoimeksi pastori Pauli Sorannan siirryttyä seurakunnan I kappalaiseksi.

Pappeuden löytämässä kesti vuosia

"Lapsena minulla oli vahva
yhteys seurakuntaan", Järvi-
Kuopion seudulla lapsuuten-
sa viettänyt Tolonen kertoo.

"Käytiin seuroissa, kin-
kereillä ja pyhäkoulussa –
se kuului pienen maaseu-
tupitäjän yhteisöllisyyteen.
Nuorena tykkäsin olla seu-
rakunnassa mukana rip-
pikoulussa ja isosena ja
olisin halunnut jatkaa sitä,
mutta kotiseurakunnas-
sani ei saanut olla isosena
kuin vuoden ja niin seuran-
kuntayhteys katkesi."

Tolonen ensimmäinen
tutkimus oli kauppatieteiden
maisteri. Hän oli töis-
sä yritys-elämässä reilut 15
vuotta. "Täytyy sanoa, et-
ten koskaan kokenut ole-
vani omalla alallani. Tois-
takymmentä vuotta sitten
miettiessäni minua varten
olevaa ammattia, en löytä-
nyt sitä, ja niin jatkoin van-
hassa työssäni."

"Kunnes tuli sellainen
tosi kirkas hetki, kun taju-
sin että pappi – haluan olla
pappi. Lapsuudenperhees-
säni oli monta kriisiä perä-
jälkeen, ja aina näissä krii-
seissä oli pappi paikalla aut-
tamassa. Ajattelin, että tuo
on sitä, mitä minä haluan
tehdä. Muistan vieläkin sen
tunteen, mutta silloin ajatus
tuntui kuitenkin niin vieraal-
ta, että kesti vielä ymmenen
vuotta, kunnes hain opiske-
lemaan teologiaa.

Hiljaisuuden ystävä

Vapaa-aikaa Tolonen viet-
tää perheen kanssa. Rak-
kaaksi liikuntalajiksi hän
mainitsee hiihtämisen.

"Sydänrukous on minul-
le tärkeä päivittäinen ru-
koushetki, siihen hiljennyn
joka päivä aamuisin ja il-
taisin", Tolonen kertoo.

"Hiljaisuuden Ystävien
toiminnasta olen löytänyt
hengellisen kotini ja sitä
kautta olen saanut myös
uusia ystäviä."

"Olen tällä hetkellä sydänrukouksen ohjaaja-
koulutuksessa ja toivon
voivani tuoda sydänru-
kouksen seurakuntaan."
Sydänrukousryhmän alka-
minen on ajankohtaista
ensi vuoden alussa.

Siilinjärvellä Tolonen
on saanut lämpimän vas-
taannon niin työyhteisön
kuin seurakuntalaistenkin
taholta. "Onhan tämä vireä
seurakunta. Olen tykännyt,
tuntuu hyvältä. Voin ihan
sydämeistäni sanoa, että
rakastan tätä työtä." ●

Testamentti on kaunis tapa auttaa

Jo pienelläkin osuudella omaisuudestasi on
suuri merkitys kehitysmaiden köyhimmille
ihmisille. Lapset voivat päästä kouluun, nuoret
saada ammattikoulutusta ja naiset keinoja
hankkia toimeentulon.

Testamentin teko ei ole vaikeaa.

Tilaa maksuton testamenttioppaamme:

asiakaspalvelu@kirkonulkomaanapu.fi

kirkonulkomaanapu.fi/testamentti

020 787 1201

(Puhelun hinta 8,35 snt/puhelu + 16,69 snt/min)

KUA Kirkon
Ulkomaanapu

Jenni Haukio puheenjohtajaksi kirkon kulttuuriasioiden neuvottelukuntaan

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon yhteistä hallintoa hoitava kirkkohallitus on perustanut kulttuuriasioiden neuvottelukunnan edistämään kirkon kulttuurialan näkyvyyttä ja verkostoitumista kulttuuritoimintakenttään yhteistyökumppanina. Neuvottelukunnassa on mukana 10 merkittävää kulttuurivaikuttajaa. Neuvottelukunnan puheenjohtajana toimii tohtori **Jenni Haukio**.

Kirkko on merkittävä kulttuuritoimija useilla kulttuurin aloilla. Erityisen suuri rooli kirkolla on Suomen musiikkielämässä.

Vuonna 2022 kirkon palkkalisloilla oli vajaat 900 kantoria. Tämän lisäksi kirkko maksaa vuosittain esiintymis-

palkkioita huomattavan suu-
relle määrälle muita muu-
sikoita. Esimerkiksi vuonna
2022 kirkko järjesti yli 11 500
musiikkilaisuutta. Näihin
konsertteihin ja muihin mu-
siikkilaisuuksiin osallistui yli
miljoona ihmistä.

Kirkot ovat suosittuja kon-
serttipaikkoja myös kirkon
ulkopuolisille toimijoille. Mo-
nilla pienemmillä paikkakun-
nilla kirkkorakennus on ainoa

klassisen musiikin esittämi-
seen soveltuva konserttisa-
li. Lisäksi kanttorien johtamia
kuoroja on ympäri maata sa-
toja ja niissä laulajia kymme-
niä tuhansia.

Musiikin lisäksi seura-
kunnissa näyttämötaide
on olennainen osa nuor-
ten toimintakulttuuria. Kir-
jallisuuden kautta voidaan
luontevasti ilmaista katso-
muksellisia pohdintoja.

Seurakunnat ovat myös
aktiivisia kuvataidehankkijo-
ita. Samalla niissä tarjoutuu
mahdollisuuksia itse tekemi-
seen esimerkiksi ikonimaala-
uksen parissa. Arkkitehtuurin
saralla vaalitaan arvokasta
kulttuuriperintöä ja uudisra-
kentamisessa pyritään kor-
keatasoisiin arkkitehtuurirat-
kaisuihin. ●

Palvelemme teitä kaikissa hautausjärjestelyihin
liittyvissä käytännön asioissa luottamuksella,
yksilöllisesti ja ammattitaidolla

Toimialueena Kuopion seutu ja lähikunnat

Iltaisin ja viikonloppuisin
puh. 040 585 0456

toimisto@hautaustoimistoparviainen.fi

www.hautaustoimistoparviainen.fi

**Hautaustoimisto
Parviainen Oy**

Savonkatu 18 | 70110 Kuopio | ma-pe 9-16 | puh. 017 261 3771

*Suru on
hitaasti vaalenevia varjoja...*

**Hautaustoimisto
J. NURRO OY**

Kauppakatu 55-57, KUOPIO, puh. 040 505 6287
hautaustoimisto@nurro.fi www.nurro.fi

Olemme apunasi surun hetkellä.
Hienotunteisesti. Kokonaisvaltaisesti.
Asiantuntevasti.

HAUTAUSTOIMISTO
Länsivuori

Savonkatu 25, Kuopio
Puh. 017 261 6531, 040 512 1035
www.lansivuoriky.fi

**Kotisiivous sekä
hoiva- ja hoitopalvelut**

Tilaa maksuton tutustumiskäynti
puh. 044 755 6220

unna

PAIKALLINEN PALVELUSETELITUOTTAJA

Kirkkokatu 61, Kuopio | kodinunna.fi | info.kuopio@kodinunna.fi

LUOTTAMUSHENKILÖ

Petri Hoffrén
Alavan seurakunta

3 KYSYMYSTÄ

1. Miksi haluat toimia luottamushenkilönä?
2. Mitä arvostat seurakunnassasi?
3. Miten haluaisit kehittää seurakuntasi toimintaa?

Lisää kokeilukulttuuria

1. Haluan toimia luottamushenkilönä, jotta voin tuoda seurakunnalliseen päätöksentekoon peruseurakuntalaisen ääntä. Lisäksi haluaisin välillä hieman haastaa uudenlaiseen ajatteluun toiminnassa ja toimintamalleissa, jotta myös seurakunta pysyy mukana nopeastikin muuttuvassa yhteiskunnassa.

2. Arvostan erityisesti niin sanottua hiljaista työtä, joka näkyy kovin vähän esimerkiksi päivittäisessä julkisuudessa. Esimerkiksi lapsi- ja nuorisotyö, perhetyö sekä diakoniatyö hyödyttävät yhteiskuntaa

hyvinkin laaja-alaisesti. Ne tarjoavat tukea laajalle joukolle ihmisiä, jotka saattaisivat muutoin jäädä tukea vaille.

3. Haluaisin tuoda entistä enemmän niin sanottua kokeilukulttuuria toimintaan. Tällöin voitaisiin kokeilla toiminnassa, jopa hieman "hulluillakin" tuntuja tapahtumia tai toimintoja. Kokeilujen jälkeen voitaisiin sitten arvioida, onko niistä ainesta laajemminkin osaksi seurakunnan toimintaa. Jos ei kokeile, ei voi tietää. ●

**KIRKKO &
KOTI**

Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti

111. vuosikerta
(aiemmin julkaistiin nimellä Siunausta koteihin)

Seuraava numero 27.11.2024

www.kirkkojakoti.fi

Julkaisija Kuopion evlut. seurakunnat

**Viestintäpäällikkö,
päätoimittaja**

Minna Siikaniva,
puh. 040 4848 273,
minna.siikaniva@evl.fi
Toimitus kirkkojakoti@evl.fi

Taitto Tuija Hyttinen

Ilmoitukset Sanna Kiiveri-Haverinen, puh. 050 433 0153
sanna.kiiveri-haverinen@hillagroup.fi

Paino Sanoma Manu Oy

Jakelu Suomen Suoramainonta Oy

Painos 73 000 kpl

**Mitä tehdä jos
lehti ei tule?**

**Jakelupalaute
puhelimitse**
029 001 0042
maanantaisin ja
torstaisin klo 9–16.

**Jakelupalaute
verkossa**
jakelupalaute.fi

SURUN KOHDATESSA:

Koivumäen Kartano Oy
Koivumäenkuja 18, 70800 Kuopio
Puh: 017 3614 291
kartano@koivumaenkartano.com
www.koivumaenkartano.com

Niiranen
HAUTAUSTOIMISTO 1953

Kuopion Hautaustoimisto Oy Niiranen
Savonkatu 24, 70110 Kuopio
Puh: 017 261 3686
kuopion@hautaustoimistoniiranen.fi
www.hautaustoimistoniiranen.fi

Olli Hermanin arki pyörii kahden pikkumiehen ehdoilla.

Rokkari ja perheenisä

Kahden pienen pojan isä Olli Herman kertoo, että lasten syntymä on lähentänyt koko sukua.

Heli Haring teksti
Olli Hermanin kotialbumi kuva
Petri Aho kannen kuva

Kuopiolaislähtöinen **Olli Herman** elää kiireistä syksyä. Vuoden alussa Popedan uutena solistina aloittanut mies kiertää ahkerasti keikoilla, mutta yrittää sen ohella mahdollisimman paljon nauttia myös lapsiperheen arjesta. Kotona ohjelmasta ja päivärhythmistä vastaavat 2,5-vuotias esikoispoika ja tämän kolmen kuukauden ikäinen pikkuveli.

”Nämä pikkukaverit ovat nyt ampaisseet tärkeysjärjestyksessä ykkö-siksi. Muutoin en koe, että isyys olisi kovinkaan paljon muuttanut minua ihmisenä. Ehkä osaan ajatella arki-asioita vähän käytännöllisemmin, ennen olen ollut melkoinen huithapeli”, Herman kertoo.

”Työnteko on myös saanut uuden merkityksen. Lapset ovat tärkein syy tehdä töitä.”

Sittenkin isäksi

Pian vietetään isänpäivää, josta Hermanilla ei ole vielä paljoakaan kokemusta isän roolissa.

”Perheessämme ei ole ehtinyt muotoutua mitään traditioita. Eikä niitä ehkä synny kovin helposti jatkossakaan, sillä musiikkialalla työt ovat yleensä viikonloppuisin.”

”Töiden viikonloppupainotteisuus ei ole meille mikään ongelma, siihen on jo niin tottunut, ettei sitä edes ajattele. Juhlimme isänpäivää ja vietämme aikaa yhdessä sitten arkena.”

Isyys ei ole Hermanille mikään itsestäänselvyys – monestakaan syystä.

”Haaveisiini ei varsinaisesti koskaan kuulunut perhe. Välillä jopa ajattelin, etten välttämättä edes halua lapsia.”

Kun Herman löysi nykyisen puolisonsa, tuntui yhteiselo niin hyvältä, että pariskunta olisi voinut viettää onnellista elämää ihan kaksinkin.

”Raskaaksi tuleminen ei ollut meille ihan helppoa. Emme silti halunneet ryhtyä mihinkään henkisesti ja fyysisesti raskaisiin hoitoihin, vaan olimme sinut sen asian kanssa, että perheenisäystä ei tule.”

Elämä kuitenkin päätti järjestää yllätyksen, vieläpä kaksi kertaa.

”Kaikesta huolimatta minulla oli ollut koko ajan olo, että meille vielä syntyy lapsi. Asioita ei voi aina suunnitella, vaan ne tapahtuvat, jos niin on tarkoitettu”, Herman pohtii.

Tärkeä tukiverkko

Herman oli mukana esikoisen synnytyksessä, mutta kuopuksen maailmaantulosta hän myöhästyi neljä minuuttia.

”Olin keikalla, kun synnytys alkoi. Kerroin yleisölle, millaiset jännittävät hetket ovat meneillään ja kaikki elivät vahvasti mukana. Siinä oli suuren syntymäjuhlan tuntua.”

Työnsä puolesta Herman joutuu olemaan välillä pidempiä aikoja pois kotoa. Silloin on tarvetta läheisistä koostuvalle tukiverkostolle.

”Erityisen kiitollinen olen omille ja puolisoni vanhemmille, jotka ovat todella paljon auttaneet lastenhoitossaan. Isäni ja äitini ovat ahkerasti reissanneet Kuopiosta Helsinkiin kaitsemaan poikia. Tuntuu, että lasten syntymä on lähentänyt koko sukua.”

”Minullehan tämä tilanne on kuin paluu teini-ikään: joudun kysymään vanhemmiltani luvan, jos haluan lähteä ulos”, Herman vitsailee.

Hän kokee, että myös suhde omaan isään on syventynyt lasten myötä.

”Meillä on aina ollut hyvä suhde, mutta nyt siihen on tullut uudenlaista syvyyttä ja merkityksellisyyttä. Nykyään ymmärrän paremmin, miksi isä on tietyissä tilanteissa käyttäytynyt niin kuin käyttäytyi.”

Herman harmittelee, ettei ehdi kovinkaan usein Kuopioon visiitille vanhempiensa luo.

”Pääasiassa siellä tulee käytyä keikkareissuilla. Seuraava kerta onkin onneksi jo marraskuussa.”

Isästä paimeneksi

Herman ja hänen puolisonsa haluavat opettaa lapsilleen hyviä käytöstapoja, oikeudenmukaisuutta ja toisten ihmisten kunnioittamista.

”Toivon, että he kasvaisivat perhekeskisyteen ja koti olisi heille paikka, jonne on aina hyvä tulla.”

”Helppohan tässä on nyt miettiä kaikenlaisia kasvatusideologioita, mutta tosipaikan edessä olemme sitten, kun näemme, millaisiksi persooniksi pojat kasvavat. Ketään ei voi ohjata loputtomasti. Mitä vanhemmaksi lapsi tulee, sitä enemmän itse muuttuu isästä paimeneksi.”

Herman on hieman huolissaan siitä, että ihmisten arki on viihteellistynyt.

”Se muovaa meidän mielipiteitämme ja olotilaamme. Nuoretkin saavat oppinsa hyvin pitkälti Tikto-

kista. Tietysti tämä huolestuminen on vähän ristiriidassa sen kanssa, että itsekin toimin viihdealalla.”

”Tuntuu myös, että elämme vahvasti yksilökeskeistä ja itsekästä aikaa. Toivottavasti sille tulisi vastareaktio ja yhteisöllisempi ajattelu nousisi enemmän pinnalle. Itse olen bändiurallani tottunut siihen, että ollaan tiimi ja tehdään töitä yhteisen päämäärän eteen.”

Historiafani tykkää kirkoista

Lehden ilmestyessä Hermanin kuopus on jo saanut nimen Helsingin Vanhassa kirkossa, jota artisti luonnehtii kauniiksi ja tunnelmalliseksi paikaksi.

Herman osoittautuikin varsinaiseksi kirkkoberniksi, jota viehättää kirkkojen visuaalisuus, arkkitehtuuri ja rauhallinen tunnelma.

”Olen kova historiafani ja kirkoilla on ollut monella tapaa tärkeä rooli historiassa.”

Herman kertoo ulkomaankiertueilla aina googlettaneensa paikallisia kirkkoja ja käyneensä niissä aistimassa kauneutta sekä hiljaisuutta.

”Se on ollut hyvää vastapainoa kiertue-elämän hälinälle. Joskus olen varmaan herättänyt kyseenalaista huomiota, kun olen saapautunut milloin mihinkin katedraaliin kiertuemeikit naamalla, nahkahousuissa ja niittivoissa”, Herman nauuraa.

”Ehkä nyt Popedan kiertueilla pääsen tutustumaan enemmän myös kotimaan moniin hienoihin kirkkoihin.” ●